

OAJ:n Uudenmaan alueyhdistys ry

OAJ:n Hyriän Opettajat ry

JÄSENTIEDOTE

26.4.2013

Ammatillisen opettajan suunnittelu-aika

Monilla opetusalan työnantajilla on virheellinen käsitys siitä, että opv-työajassa olevia opettajia ei koskisi työaikalaki miltään osin. Näin ei kuitenkaan ole.

Opetusvelvollisuustyöajassa toimivan (ei koske TES:n kauppaoppilaitoksien liitettä) ammatillisen opettajan opetusvelvollisuuteen lasketaan viikoittain 1,5 tuntia ns. **suunnittelutyötä**, joka voi olla:

- osallistumista oman osaston kokouksiin
- osallistumista esim. jaksonvaihtopalaveriiniin
- yhteydenpitoa paikalliseen elinkeinoelämään ja vastaaviin sidosryhmiin
- yhteydenpitoa opiskelijoiden vanhempiin
- opetuksen suunnittelua, joka ei ole oppituntien valmistelua tai jälkityötä
- oppilaitoksen kehittämistä

ja

- jota **ei ole** korvattu erilliskorvauksella
- joka **ei sisälly** 5 päivän koulutukseen
- jonka tekemistä varten **ei ole** vapautettu tavanomaisesta opetustyöstä
- joka **ei ole** erikseen korvattavaa projektityötä tai vastaavaa

Kiinteät, koko opettajakunnan läsnäoloa vaativat Jokaviikkoiset kokoukset eivät ole suunnitteluajan tarkoituksen mukaista käyttöä. Yhteydenpitoon opiskelijoiden kotiin ja paikalliseen elinkeinoelämään sekä opettajien väliseen yhteiseen suunnitteluun on kuitenkin varattava viikoittaisesta suunnitteluajasta riittävä osa.

Opettajan perustehtävään kuuluvat tehtävät, kuten omien oppituntien etukäteisvalmistelutyö ja jälkityö ovat tehtäviä, joiden ajan ja paikan opettaja voi itse valita. Nämä työt kuuluvat oppitunnista maksettavaan palkkaan ja vaativat aikaa vaihtelevasti riippuen opettajan kokemuksesta, opiskelijaryhmästä sekä omista työtavoista. Sen vuoksi tämän ajan seuranta ei ole tarkoituksenmukaista.

Opettajien, päälliköiden ja rehtoreiden edunvalvonnan takia on erittäin tärkeää, että kaikki tekevät työtään vain maksetun työajan puitteissa.

Tämä edellyttää käytännössä opettajilla suunnitteluajan ja päälliköillä/rehtoreilla koko työajan jatkuvaa seurantaa, jotta asia voidaan todentaa kiistatilanteissa.

Työstä ei voi lain mukaan kokonaan kieltäytyä. Esimiehellä on alaisiinsa opettajiin nähden työnjohto-oikeus ja -velvollisuus. Siltä osin, kuin esimies

pystyy seuraamaan opettajan työtä ja työaika, hänellä on velvollisuus huolehtia siitä, että annetut tehtävät pystytään tekemään sovitussa työajassa. Tämä koskee erityisesti suunnitteluajan piiriin kuuluvia työtehtäviä, joiden määrään esimies pystyy vaikuttamaan määräyksillään ja työjärjestelyillä.

Mikäli näyttää siltä, että esimiehen määräämät tehtävät eivät mahdu osoitettuun suunnittelu-aikaan niin siitä pitää kertoa esimiehelle. Opettajan tulee neuvotella esimiehen kanssa lisäresurssista. Lisäresurssi **on neuvoteltava etukäteen** ennen työn aloittamista tarvittaessa luottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun avustamana. Esimiehelle on kerrottava, milloin työntekijällä on vapaata työaika tehtävien suorittamiseen. Vaihtoehtoisesti voi esimieheltä pyytää ohjeita siitä, mitä tehtäviä voi jättää tekemättä, jotta työaika vapautuisi uuteen tehtävään.

Sama velvoite on sivistysjohtajalla tai muulla rehtorin ja päälliköiden esimiehellä johtaessaan alaistensa työtehtäviä oman työajan puitteissa. Sivistys-/opetusjohtajilla on työturvallisuuslain perusteella velvollisuus huolehtia alaistensa työmäärän ja työajan tasapainosta siten, että rehtori/päällikkö voi selvittää työtehtävistään mitoitettulla työajalla kuormittumatta kohtuuttomasti.

Työturvallisuuslain mukaan työnantajalla on yleinen huolehtimisvelvoite työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työaikana. Tavoitteena on, että työnantajat asettavat työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden toimintansa keskeiseksi periaatteeksi. Työ tulee suunnitella ja mitoittaa työaikaan nähden sopivaksi. **Haitallista kuormitusta aiheuttaa kohtuuton aikapaine työssä.**

Opetustyössä yksi suurimpia työhyvinvointia ja työssä jaksamista uhkaavia tekijöitä on henkinen kuormittuminen. Työnantajan on seurattava työntekijöiden kuormittumista järjestelmällisesti, tunnistettava työn kuormitustekijät sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin epäkohtien poistamiseksi. Jaksamis- ja mielenterveysongelmat ovat nykyisin suurimpia sairauspoissaolojen syitä. Työurien jatkamisen kannalta on ensiarvoisen tärkeää se, että työkuormittavuus on oikeassa suhteessa työntekijän resursseihin.

OAJ:n jäsenten edunvalvonta kuuluu osaltaan jokaiselle OAJ:n jäsenelle itselleen. Luottamusmiehet tukevat tätä edunvalvontaa.

Työnantaja ei voi kohdistaa yksilöjäsenen painostustoimia ohjeiden noudattamiseksi. Jäsenistön ohjeistus on virallisen sopijaosapuolen yhdistyksen antama.

Tarvittaessa lisätietoja antavat omat luottamusmiehet.

Yhteistyöterveisin

OAJ:n Uudenmaan alueyhdistys ry

OAJ:n Hyrian Opettajat ry:n hallitus